

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, राहुरी,
कृषि विद्या विभाग, मफुकृवि, राहुरी.

दूरध्वनी : ०२४२६ २४३२३९

ईमेल:rahuri.amfu@gmail.com

६५) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि ११.१०.२०२४

जिल्हा : धुळे

मागील आठवड्यातील हवामान (०४/१०/२०२४ ते १०/१०/२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (१२/१०/२०२४ ते १६/१०/२०२४)				
०४	०५	०६	०७	०८	०९	१०	दिनांक	१२	१३	१४	१५	१६
							पाऊस (मिमी)	२४	१६	१८	१२	९
							कमाल तापमान (अंसे)	३१	३२	३२	३२	३२
							किमान तापमान (अंसे)	२३	२२	२२	२३	२३
							ढग स्थिती (आकाश)	६	८	८	७	६
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८१	८५	८१	८०	७०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५५	५८	५३	५७	५२
							वाऱ्याचा वेग (किमी/ तास)	११	११	८	८	८

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार पुढील पाच दिवस आकाश अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. तसेच पुढील पाच दिवस काही ठिकाणी हलका पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		फवारणी करीताना स्टीकरचा वापर करावा.
संदेश		पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेला आणि उन्हामध्ये वाळवण्यासाठी ठेवलेला शेत माल सुरक्षित ठिकाणी अथवा प्लॅस्टिक कागदाने झाकून ठेवावा.
सोयाबीन	काढणी	सोयाबीन पिकाची काढणी करून काडाचे छोटे-छोटे ढीग करून प्रखर सूर्य प्रकाशामध्ये शेतातच वाळवावे. त्यानंतर प्रादुर्भाव/ उगवण झालेल्या शेंगा बाजूला काढून मळणी करावी.
बाजरी	काढणी	सकाळचे वेळेस परिपक्व झालेल्या पिकाची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
सूर्यफूल	पक्वता अवस्था काढणी	सूर्यफूल पीक पारपक्व झाले असल्यास काढणी करून घ्यावी व काढणी झालेल्या पिकाची मळणी करावी. धान्य स्वच्छ करून घ्यावेत व उन्हात वाळवून कोरड्या जागी साठवणूक करावी.
भुईमूग	साठवणूक	पिक काढणीच्या वेळी झाडे उपटल्यानंतर शेंगांची ताबडतोब तोडणी करावी. साधारणतः ४ ते ५ दिवस उन्हामध्ये शेंगा वाळवण्यासाठी म्हणजे शेंगांचा ओलावा ८ ते १० टक्के येईपर्यंत वाळवाव्यात आणि गोदामात साठवणूक करावी.
मका	काढणी	काढणीला आलेल्या पिकांची काढणी करून घ्यावी.
तूर	फुलोऱ्यांची अवस्था	पानाफुलांची जाळी करणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्काची किंवा ३ टक्के ३०० पीपीएम ५० मिली प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
कांदा	पेरणी पुर्व तयारी	रांगडा कांदा लागवड ऑक्टोबर अखेरपूर्वी पूर्ण करावी. यासाठी फुले समर्थ व एन-२-४-१ या वाणांचा वापर करावा. बियाण्यास अझोस्पिरिलम व स्फुरद विरघळणारे जिवाणु यांची प्रत्येकी २५ ग्रॅम प्रति किलो याप्रमाणे बीजप्रक्रिया करावी.
हरभरा	पेरणी	१) जिरायत हरभरा पेरणी १० ऑक्टोबर पर्यंत करावी. २) पेरणीपूर्वी जमिनीत २.५ किलो/ एकर या प्रमाणात ट्रायकोडर्मा पावडर चांगल्या कुजलेल्या शेणखतात मिसळून घ्यावी. ३) पेरणीपूर्वी बीजप्रक्रिया करणे आवश्यक आहे. ४) पेरणी शक्यतो सरी वरंबा किंवा बीबीएफ पद्धतीने करावी.
ज्वारी	पेरणी	रब्बी ज्वारी पेरणी १५ ऑक्टोबरपर्यंत करावी. पाऊस आणि जमिनीतील उपलब्ध ओलाव्याचा अंदाज घेऊन पेरणीचे नियोजन करावे. जमिनीच्या प्रकारानुसार जातीची निवड करावी. हलकी जमिनीत (खोली ३० सें.मी): फुले अनुराधा, फुले माऊली, मध्यम जमिनीत (खोली ६० सें.मी): फुले सुचित्रा, फुले माऊली, परभणी मोती, मालदांडी ३५-१, व भारी जमिनीत (६० सें.मी. पेक्षा जास्त): सुधारित वाण: फुले वसुधा, फुले यशोदा, सी.एस.व्ही. २२, पी.कें.व्ही. क्रांती, परभणी मोती संकरित वाण : सी. एस. एच. १५ आणि सी .एस.एच. १९ आणि बागायती : फुले रेवती , फुले वसुधा , सी.एस.व्ही. १८,

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, राहुरी,
कृषि विद्या विभाग, मफुकृवि, राहुरी.

दूरध्वनी : ०२४२६ २४३२३९

ईमेल:rahuri.amfu@gmail.com

		सी.एस.एच.१५, सी.एस.एच. १९ वाणांची निवड करावी.
करडई	पेरणी	रब्बी करडईची पेरणी सप्टेंबरचा दूसरा पंधरवडा ते ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत पेरणी करता येते. रब्बी हंगामात करडई पेरणीसाठी बियाणे, जिवाणू संवर्धक, खते इत्यादी निविष्टांचे नियोजन करावे. तसेच करडईच्या पेरणीसाठी शिफारस केलेले सरळ/ संकरीत वाणांची निवड करावी. करडईच्या कोरडवाहू क्षेत्रात पेरणीसाठी भीमा, फुले कुसुमा, फुले करडई - ७३३ या वाणांची निवड करावी. कोरडवाहू तसेच बागायती लागवडी साठी एस. एस. एफ.-७०८, फुले चंद्रभागा (एस. एस. एफ. ७४८), फुले निरा एस. एस. एफ.१२-४०, फुले भिवरा एस. एस. एफ.१३-७१, फुले गोल्ड एस. एस. एफ.१५-६५, फुले किरण एस. एस. एफ.१६-०२, नारी-६ या वाणांची निवड करावी.
ऊस	पेरणी पूर्व तयारी	पूर्व हंगामी उसाची लागवड १५ ऑक्टोबर ते १५ नोव्हेंबर या दरम्यान करण्यासाठी जमिनीची पूर्व मशागत करून तयार करावी. लागवडीकरिता को- ८६०३२ (निरा), को- ९४०१२ (फुले सावित्री), को.एम. ०२६५ (फुले -२६५), फुले १०००१ या वाणांची शिफारस आहे.

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार पुढील पाच दिवस आकाश अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. तसेच दि ५ ते ७ ऑक्टोबर रोजी काही ठिकाणी अतिशय हलका ते हलका पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		फवारणी करीताना स्टीकरचा वापर करावा.
संदेश		पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेला आणि उन्हामध्ये वाळवण्यासाठी ठेवलेला शेत माल सुरक्षित ठिकाणी अथवा प्लॅस्टिक कागदाने झाकून ठेवावा.
सोयाबीन	काढणी	काढणीला आलेल्या पिकांची काढणी करून घ्यावी.
मका	काढणी	काढणीला आलेल्या पिकांची काढणी करून घ्यावी.
भुईमूग	साठवणूक	पिक काढणीच्या वेळी झाडे उपटल्यानंतर शेंगाची ताबडतोब तोडणी करावी. साधारणतः ४ ते ५ दिवस उन्हामध्ये शेंगा वाळवण्यासाठी म्हणजे शेंगाचा ओलावा ८ ते १० टक्के येईपर्यंत वाळवाव्यात आणि गोदामात साठवणूक करावी.
तूर	फुलोऱ्यांची अवस्था	पानाफुलांची जाळी करणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्काची किंवा ३ टक्के ३०० पीपीएम ५० मिली प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
लिंबूवर्गीय पिके	कागदी लिंबू हस्तबहार मोसंबी फळे पक्क होण्याची आवस्था	१) फायटोपथोरा या बुरशीच्या नियंत्रणासाठी ट्रायकोडर्मा जैविक बुरशी २५ ग्रॅम प्रति झाड या प्रमाणात शेणखतामध्ये मिसळून वापरावी. २) रस शोषणाऱ्या पतंगांना पळून लावण्यासाठी सायंकाळच्या वेळी मोसंबी बागेत धुर करावा. ३) रस शोषणाऱ्या पतंगाचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी मोसंबीची फळे पक्क होण्याच्या आवस्थेत असताना १ टक्का निम तेलाची फवारणी १०-१५ दिवसांच्या अंतराने करावी. ४) बागेत व बागेभोवती असलेल्या यजमान वनस्पती जसे गुळवेल, वासवेल यांचा नायनाट करावा.
पेरू	हस्त बहार	पिकावर पिठ्या ढेकणाचा प्रादुर्भाव आढळल्यास लेक्यानिसिलीम लेक्यानी या जैविक किडनाशकाची ५० ग्रॅम १० लिटर पाणी या प्रमाणात १५ दिवसांच्या अंतराने दोन फवारण्या कराव्यात.
हरभरा	पेरणी	१) जिरायत हरभरा पेरणी १० ऑक्टोबर पर्यंत करावी. २) पेरणीपूर्वी जमिनीत २.५ किलो/ एकर या प्रमाणात ट्रायकोडर्मा पावडर चांगल्या कुजलेल्या शेणखतात मिसळून द्यावी. ३) पेरणीपूर्वी बीजप्रक्रिया करणे आवश्यक आहे. ४) पेरणी शक्यतो सरी वरंवा किंवा बीबीएफ पद्धतीने करावी.
ज्वारी	पेरणी	रब्बी ज्वारी पेरणी १५ ऑक्टोबरपर्यंत करावी. पाऊस आणि जमिनीतील उपलब्ध ओलाव्याचा अंदाज घेऊन पेरणीचे नियोजन करावे. जमिनीच्या प्रकारानुसार जातीची निवड करावी. हलकी जमीनीत (खोली ३० सें.मी): फुले अनुराधा, फुले माऊली, मध्यम जमीनीत (खोली ६० सें.मी): फुले सुचित्रा, फुले माऊली, परभणी मोती, मालदांडी ३५-१, व भारी जमीनीत (६० सें.मी. पेक्षा जास्त): सुधारित वाण: फुले वसुधा, फुले यशोदा, सी.एस.व्ही. २२, पी.के.व्ही. क्रांती, परभणी मोती संकरित वाण : सी. एस. एच. १५ आणि

हवामान आधारीत कृषि सल्ला
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, राहुरी,
कृषि विद्या विभाग, मफुकृवि, राहुरी.

दूरध्वनी : ०२४२६ २४३२३९

ईमेल:rahuri.amfu@gmail.com

		सी.एस.एच. १९ आणि बागायती : फुले रेवती , फुले वसुधा , सी.एस.व्ही. १८, सी.एस.एच.१५, सी.एस.एच. १९ वाणांची निवड करावी.
करडई	पेरणी	रब्बी करडईची पेरणी सप्टेंबरचा दूसरा पंधरवडा ते ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत पेरणी करता येते. रब्बी हंगामात करडई पेरणीसाठी बियाणे, जिवाणू संवर्धक , खते इत्यादी निविद्यांचे नियोजन करावे. तसेच करडईच्या पेरणीसाठी शिफारस केलेले सरळ/ संकरीत वाणांची निवड करावी. करडईच्या कोरडवाहू क्षेत्रात पेरणीसाठी भीमा , फुले कुसुमा , फुले करडई - ७३३ या वाणांची निवड करावी. कोरडवाहू तसेच बागायती लागवडी साठी एस. एस. एफ.-७०८ , फुले चंद्रभागा (एस. एस. एफ. ७४८) , फुले निरा एस. एस. एफ.१२-४० , फुले भिवरा एस. एस. एफ.१३-७१ , फुले गोल्ड एस. एस. एफ.१५-६५, फुले किरण एस. एस. एफ.१६-०२, नारी-६ या वाणांची निवड करावी.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : भारत मौसम विज्ञान विभाग वेधशाळा पाणी व्यवस्थापन प्रकल्प, मफुकृवि , राहुरी.

ठिकाण : मफुकृवि , राहुरी.

दि. : ११.१०.२०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, राहुरी तथा
प्रमुख, कृषि विद्या विभाग, मफुकृवि, राहुरी.